

Vinyljunkiens håndbog

AF KLAUS LYNGGAARD

Søren Genefke: *Alt om vinyl*. 282 sider, ill. 359 kr. Byens Forlag.

» For mig er det altid spændende, når posten kommer med pakker, og det gør han tit. Dét at få en pakke og åbne coveret og dufte til det. Der er så meget sjæl og charme i det.« Ordene er Claus Kristensens, et af interviewofrene i Søren Genefkes bog *Alt om vinyl*, der, som titlen mere end antyder, handler om en af vor tids gåder, vinylpladens genkomst. Man skal nok selv være lidt bidt af en gal samler for at kunne relatere til et udsagn som ovenstående, men hos mig gik det rent ind.

Husker således engang, hvor jeg efter et foredrag i Esbjerg havde været et smut om Bogormen i Skolegade, der trods sit navn havde et pænt udvalg af plader i kælderen. Det var i 1990'erne, hvor folk skiftede lp-samlingen ud med en cd-ditto, så det var bare at skovle ind til en billig penge. Som sagt, så gjort, og hjem i toget nærstuderede jeg mit bytte med en sådan grundighed, at manden over for mig til sidst udbrød: »Nu mangler du bare at kysse dem.« Jeg smilede og nikkede. Den slags gør man jo kun i privaten.

Spøg til side og hofter fat, hvad er det med de lp'er, der gør, at folk i stor stil og i en tidsalder, hvor alverdens musik er nemt

tilgængelig på nettet, alligevel føler sig draget mod noget, der grundlæggende burde være blevet skyllet ud med badevandet i 1980'erne, hvor den mere praktiske og ifølge marketing-kampagnen også mere vellydende cd lanceredes? Ja, kig ikke på mig, for kendte jeg svaret, ville mange penge givetvis have været sparet ned gennem årtierne.

Men som én, der selv er ramt af vinyl-virusen, har Søren Genefke forsøgt at finde svar på spørgsmålet, samtidig med at han med *Alt om vinyl* har skabt en brugerguide. Den burde i bedste tilfælde kunne appellere til såvel den garvede samler som novicen udi den noble kunst at bruge timer, for ikke at sige dage, i såvel snuskede brugtplatebutikker som på nettet, hvor udbuddet er enormt, på at gøre enten det helt store kup eller måske bare fylde et hul ud i samlingen. Hvis ikke det handler om at opgradere, det vil sige udskifte et allerede erhvervet eksemplar af en given skive med enten et pænere eksemplar eller en mere attraktiv presning.

»Attraktiv presning«, tænker læseren nu, en plade er vel en plade. Ja. Gid, det var så nemt. Og hvis man udelukkende går efter musikken, er rigtig mange plader ikke specielt svære at få fat i, ovenikøbet til en pris, der er til at betale. Men for samleren handler det i lige så høj grad om en række andre faktorer, og det er dem, der fokuseres på i Genefkes bog. Som for eksempel bogsamleren vil

vide, er det muligt at skaffe et eksemplar af Johannes V. Jensens *Kongens fald* uden de store problemer. Men taler vi en førsteudgave derimod, så begynder det straks at blive mere problematisk. Og sådan er det også for pladesamleren – des tættere på førstetrykket, man kan komme, des bedre. Og i jagten på dette eksemplar lukkes alt andet ude, heriblandt ikke sjældent økonomisk sans og almindelig sund fornuft.

Bogens clou bliver derfor dens otte interviews med inkarnerede samlere (syv mænd og én kvinde!), der alle forsøger at give et svar på spørgsmålet: Hvorfor? Svarene kan koges ned til et rungende »Fordi!« Til fælles har alle et stærkt minde om den første gang, musikken ramte dem, hvilket de fleste sikkert kan genkende. Men hos de interviewede i bogen følger så opdagelsen af mediet! Følelsen af at sidde med omslaget, mens musikken spiller. Fornemmelsen af at tage pladen ud af hylsteret og sætte den på gramfonen. Have skidtet mellem hænderne, hele det taktile trip, altså.

En totaloplevelse, som hos visse psyker medfører en mild personlighedsforstyrrelse, hvor samlermanien sætter ind. Så er man solgt – eller fortabt, alt efter hvordan sagen anskues. Som Preben Poulsen citeres for at sige: »Min kone mener, jeg har et afhængighedsproblem.« Det hører med til historien, at han så har forvandlet sin

passion til en levevej, idet han i dag driver en pladebutik i Aarhus.

Disse interviews udgør nok hjertet i bogen, men er kun en del af den. Genefke fortæller ud over vinylpladens historie vidende, grundigt og en smule tørt om stort set alle aspekter af sagen: formater, mastering, skæring, presning, katalog- og matricenumrenes betydning, pladeselskabernes rolle inklusive de mest prominente danske, omslagsdesign, genudgivelser og den jungle, vi elsker og hader som brugtplademarkedet, for nu at stanse det ud i overskrifter. Det er en gennemført nørdet udgivelse, som de fleste med interesse for sagen vil kunne bruge. Til noget.

Derudover er værket lækkert illustreret med masser af pladeomslag og mange fine fotografier, hvoriblandt broderparten er taget af Jacob Brodersen, der også har stået for det indbydende grafiske design. Bogen er åbenlyst lavet con amore og med et skævt smil, for der er ingen troværdig rationel forklaring på fænomenet, i sidste ende har Preben Poulsens kone nok ret. Og selvom mange aficionados påstår, at lp'en lyder bedre/varmere, kommer det naturligvis helt an på kvaliteten af ens anlæg. Og det er så en helt anden, endnu dyrere historie. Men som med så mange af de plader, folk som os slæber hjem, er bogen her en sag, man ikke anede, man behøvede, før man fik den i hænderne. Som den så siden ikke kan vristes ud af.

JESMYN WARD — ENESTE FORFATTER DER HAR

VUNDET NATIONAL BOOK AWARD TO GANGE

♥♥♥♥♥

”EN HELT FORTRYLLENDE, BÅDE
MAGISK OG MYSTISK ROMAN.”

POLITIKEN

★★

”EN RØRENDE OG STOR
ROMAN”

BERLINGSKE

★

”EN LITTERÆR PRÆSTATION AF DE STORE”

JYLLANDS-POSTEN

